

ДП «КИЇВСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор коледжу

Кайгородов Д. Є.

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СЦЕНІЧНИЙ КОСТЮМ ТА ОСНОВИ СЦЕНОГРАФІЇ»
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	024 Хореографія
освітній рівень	перший «бакалаврський»
освітня програма	ХОРЕОГРАФІЯ
вид дисципліни	цикл загальної підготовки
Форма навчання	денна/заочна
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання	
та оцінювання	державна
Форма підсумкового	
контролю	екзамен

Київ-2022

Робоча програма навчальної дисципліни **«СЦЕНІЧНИЙ КОСТЮМ ТА ОСНОВИ СЦЕНОГРАФІЇ»** для студентів за напрямом підготовки 02 Культура і мистецтво, спеціальністю 024 «Хореографія»

Розробник:

Липовецька Є.Ю., викладач,

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від «25» серпня 2022 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	Заочна форма навчання
ECTS (кількість кредитів) - 4	Денна	Заочна
	Цикл загальної підготовки	
	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3-й, 4-й	3-й, 4-й
	Семестр	
	6-й, 7-й	6-й, 7-й
	Лекції	
<p>Всього годин для денної форми навчання: аудиторних – 54 самостійна робота студента – 66</p> <p>Всього годин для заочної форми навчання: аудиторних – 24 самостійна робота студента - 96</p>	30 год.	18 год
	Практичні, семінарські	
	24 год	6 год
	Самостійна робота	
	66 год.	96 год.
	Вид контролю (екзамен) :	
	Іспит VII семестр	Іспит VII семестр

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є вивчення особливостей сценічного костюму; побудови сцени та сценічного оформлення.

Завдання курсу:

- сформулювати поняття про особливості сценічного костюму та його значення в хореографічному мистецтві;
- визначити місце історичного костюму серед театральних костюмів;
- навчити розрізняти регіональні особливості національних костюмів;
- прищепити навички створення сценічного костюму з урахуванням

У результаті вивчення студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання з особливостей побудови сцени у оформленні хореографічної композиції;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес.

Фахові компетентності:

- Здатність за допомогою отриманих знань з історії костюму та законів композиції танцю оформлювати танцювальні номери;
- Здатність усвідомлювати роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин;
- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтва, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових

періодів світової художньої культури;

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної);
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його реалізації і презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність створювати ескізи костюмів власної хореографічної композиції.

2. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі історії костюма та сценічного оформлення, і використовувати їх з метою визначення виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту;
- Визначати хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрямки, стилі хореографії;
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно- категоріальним апаратом;
- Визначати місце хореографії в системі міждисциплінарних зв'язків з метою ствердження національної самосвідомості та ідентичності;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення та оформлення хореографічного твору;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;

Навчання з дисципліни «Сценічний костюм та основи сценографії» відбувається

у формі лекційних занять, семінарських занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Структура навчальної дисципліни денної форми навчання

Назва змістовних модулів, тем	Всього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна: (54)					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Сценографія хореографічного твору. Сценічний костюм							
Тема 1. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва.	20	4	-	2			14
Тема 2. Роль світлового оформлення хореографічної композиції.	18	2	-	2			14
Тема 3. Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції.	20	6	-	4			10
Тема 4. Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю.	12	2	-	4			6
Тема 5. Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції.	20	4	-	4			12
Тема 6 Театральний костюм.	10	4	-	2	-	-	4
Тема 7 Історичний театральний костюм.	10	4	-	3	-	-	3
Тема 8 Особливості національного костюму.	10	4	-	3	-	-	3
Разом	120	30	-	24	-	-	66

Структура навчальної дисципліни заочної форми навчання

Назва змістовних модулів, тем	Всього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна: (24)					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Сценографія хореографічного твору. Сценічний костюм							
Тема 1. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва.	20	2	-	-			18
Тема 2. Роль світлового оформлення хореографічної композиції.	18	2	-	-			16
Тема 3. Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції.	20	2	-	1			17
Тема 4. Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю.	12	2	-	1			9
Тема 5. Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції.	20	4	-	1			15
Тема 6 Театральний костюм.	10	2	-	1	-	-	7
Тема 7 Історичний театральный костюм.	10	2	-	1	-	-	7
Тема 8 Особливості національного костюму.	10	2	-	1	-	-	7
Разом	120	18	-	6	-	-	96

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сценографія хореографічного твору. Сценічний костюм

Тема 1. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва. Сценографія - позначення оформлення спектаклю в повному обсязі, тобто всіх його трьох систем, що існували протягом історії світового театру від його витоків і до сьогодення.

Тема 2. Роль світлового оформлення хореографічної композиції. Види сценічного освітлення. Врахування специфіки сценічного освітлення в підготовці ескізів.

Робота балетмейстера з художником.

Тема 3. Взаємозв'язок сценічного костюму з декораційним оформленням хореографічної композиції. Роль сценічного костюму та сценічного оформлення в художньому втіленні теми. Функціональне призначення сценічного костюму. Стилзація народного костюму.

Тема 4. Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю. Реквізит (від лат. *requisitum* потрібне, необхідне) - сукупність предметів, необхідних для вистав в театрі, під час кіно - або фотозйомки, малювання, ліплення з натури. Реквізитом часто називають як справжні, так і бутафорські предмети, проте термін реквізит коректно вживати тільки по відношенню до справжніх речей, а не до штучних. Реквізит є допоміжною деталлю, яка грає другорядну роль і використовується для того, щоб створити необхідні фон, атмосферу. До реквізиту можуть відноситись різні аксесуари (зонт, тростину і т.п.), що доповнюють сценічний костюм виконавця, дрібні предмети побуту. Особливості застосування реквізиту та бутафорії в хореографічному мистецтві. Танцювальний реквізит – використовується практично у всіх жанрах. Найбільше він застосовується в сюжетних танцях, менше – в хороводах, рідко – в танцях побутової тематики. Вибір реквізиту залежить від теми танцю, складу його

учасників.

Тема 5. Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції. Сучасні комп'ютерні технології. Види кіно та відео проекційної апаратури та їх використання в творах хореографічного мистецтва. Застосування лазерної техніки, стробоскоп.

Тема 6. Театральний костюм. Загальна характеристика балетного костюму. Особливості балетного костюму. Вимоги до сценічного танцювального костюму.

Тема 7. Історичний театральний костюм. Театральний костюм Античності (Стародавній Єгипет, Греція, Рим, Візантія). Європейський сценічний костюм від епохи Середньовіччя до епохи Романтизму. Сучасний сценічний костюм (XX – XXI століття). («Ясон і Медея»; «Триста спартанців»; «Юлій Цезар»; «Клеопатра»; «Придворний бал»; «Ромео і Джульєтта»; «Вертеп»; «Сюїта басдансових танців»; «Комедія дель-арте»; «Шопеніана»; «Сильфіда»; «Валькірія»).

Тема 8. Особливості національного костюму. Особливості фольклорного костюму. Особливості костюмів ансамблів народного танцю. Особливості костюмів ансамблів народного танцю Білорусі, Польщі, Молдови, Болгарії, Туреччини та Угорщини. Особливості костюмів ансамблів народного танцю Грузії, Румунії, Іспанії, Італії, Мексики, циганського костюму. Особливості стилізації народного костюму в балетних виставах класичної спадщини. Український історичний костюм (від Трипілля до Гетьманщини).

Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сценографія в контексті історичного розвитку театральнота хореографічного мистецтва.	2	
2	Роль світлового оформлення хореографічної композиції.	2	

3	Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції.	4	1
4	Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю.	4	1
5	Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції.	4	1
6	Театральний костюм.	2	1
7	Історичний театральний костюм.	3	1
8	Особливості національного костюму.	3	1
Разом		24	6

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва.	14	18
2	Роль світлового оформлення хореографічної композиції.	14	16
3	Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції.	10	17
4	Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю.	6	9
5	Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції.	12	15
6	Театральний костюм.	4	7
7	Історичний театральний костюм.	3	7
8	Особливості національного костюму.	3	7
Разом		66	96

Індивідуальне творче завдання

У процесі вивчення дисципліни „ Сценографія хореографічного твору" студент в 7 семестрі повинен виконати творчу роботу (проект) – написати реферат на теми : «Особливості сценографії балетного театру ХХ століття».

9- 10 балів отримують студенти, які творче завдання виконали самостійно, логічно, послідовно склали комбінаційні завдання, запис виконали грамотно та охайно.

7-8 балів отримують студенти, які в основному виконали завдання, допустили несуттєві помилки, запис виконали грамотно та охайно.

4 - 6 балів отримують студенти, які частково виконали роботу, у роботі є помилки або складене комбінаційне завдання не відповідає вимогам.

0 - 3 бали отримують студенти, які роботу виконали зі значними помилками або складене комбінаційне завдання не відповідає вимогам.

Методи навчання – інформаційно-рецептивний, ілюстративний, репродуктивний.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен (7 семестр).

Методи та засоби діагностики успішності навчання – експрес-опитування, активність на практичних заняттях, контрольні роботи,

7.Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS(згідно з «Положенням про

організацію освітнього процесу ДП «Київський хореографічний коледж»)

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Оцінки за національною шкалою	
			Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	5 (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	4 (добре)	
74-81	C	4 (добре) (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)		
64-73	D	3 (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	3 (задовільно)	
60-63	E	3(достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)		
35-59	FX	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	2 (незадовільно)	
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним	2 (незадовільно)	

		курсом		складання
--	--	--------	--	-----------

Критерії оцінки знань студентів з дисципліни «Культурологія»

«Відмінно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили міцні ґрунтовні знання з культурології, свідомо використали спеціальну термінологію, проявили високий рівень аналітичного мислення у висновках та узагальненнях. Повністю розкрили всі питання у поєднанні із використанням засвоєних знань у суміжних дисциплінах.

«Добре» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили досить глибоке засвоєння тематичного матеріалу та використання спеціальної термінології. Грамотно побудували цілісну відповідь на всі питання, одне питання недостатньо розкрили.

«Задовільно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили неповне знання матеріалу. Два питання не розкрито.

«Незадовільно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових відповідях та усних відповідях виявили дуже слабе володіння матеріалом, допущені грубі помилки або виявили повну відсутність знань.

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з поточного оцінювання, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи

7. Рекомендовані джерела

1. Николаева Т.А. Украинская народная одежда. Среднее Поднепровье. – Киев «Наукова думка», 1987.
2. Николаева Т.А. Украинская народная одежда. Среднее Поднепровье. – Киев «Наукова думка», 1988.
3. Стамеров К.К. «Нариси з історії костюмів» І частина. – Київ «Мистецтво», 1978.
4. Стамеров К.К. «Нариси з історії костюмів» ІІ частина. – Київ «Мистецтво», 1978
5. Мочанов Ю. А. Композиция сценического пространства. – М.:Просвещение, 1981.
6. Бернадська Д. П. Синтез мистецтв у сучасній хореографії як чинник формування творчої особистості. Автореферат дис. ... канд. мистецтвознав.:17.00.01 / Д. П. Бернадська. – К., 2005. – 20 с.
7. Кохан Т. Г. Видова специфіка мистецтва: синтез як співтворчість / Т. Г. Кохан /
8. / Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : зб. наук.Праць. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 1999.
9. Широкова Н. До проблеми взаємодії та синтезу видів мистецтва / Н. Широкова. – <http://www.etnolog.org.ua>.